

156693

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายอาหารฮาลาลที่มีผลต่อการบริโภคอาหารของ
ชาวมุสลิมในจังหวัดเชียงใหม่

Changing in the Meaning of Halal Food that Impact on the Eating Behavior
of the Muslim in Chiang Mai Province

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงระวี อนันตพานิช

รายงานวิจัย ฉบับที่ 350

ปี พ.ศ. 2559

มหาวิทยาลัยพายัพ

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ : การเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายอาหารฮาลาล
ที่มีผลต่อการบริโภคอาหารของชาวมุสลิมใน
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อหัวหน้าโครงการ : แสงระวี อนันตพานิช

การวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายอาหารฮาลาลที่มีผลต่อการบริโภคอาหารของชาวมุสลิม ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมายอาหารฮาลาลของชาวมุสลิม ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความหมายอาหารฮาลาลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของชาวมุสลิมในเขต อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ชาวมุสลิมที่ประกอบอาชีพนอกร้านที่มีที่อยู่อาศัยในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ รวมจำนวน 40 คน โดยการสุ่มตัวอย่างจากประชากรชาวมุสลิมทั้งเพศชายและเพศหญิงที่ประกอบอาชีพนอกร้านและมีที่อยู่อาศัยในย่านมัสยิด 4 มัสยิดในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิดปรากฏการณ์วิทยา

ผลการศึกษาพบว่า

1. การให้ความหมายอาหารฮาลาลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคลที่สำคัญได้แก่อาชีพโดยกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ใช้เครื่องหมายรับรองฮาลาล ในการให้ความหมายอาหารที่บริโภคว่าเป็นอาหารฮาลาล
2. พฤติกรรมการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความแตกต่างกันตามการให้ความหมายอาหารฮาลาลที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเพื่อทำความเข้าใจวัฒนธรรมด้านต่างๆของชาวมุสลิมที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหารของชาวมุสลิมเป็นงานวิจัยที่ควรได้รับความสนใจศึกษา ทั้งนี้เพื่อรองรับอุตสาหกรรม

การผลิตอาหารฮาลาลที่เป็นอุตสาหกรรมที่กำลังเจริญเติบโตอย่างมีอนาคตเมื่อมีการรวมกัน
เป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งทำให้ชาวมุสลิมเป็นประชากรที่มีจำนวนมากที่สุดในกลุ่มประชาคมอาเซียน

PAYAP UNIVERSITY

Abstract

Title of Research Project : Changing in the Meaning of Halal Food that Impact on the Eating Behavior of the Thai Muslim in Chiang Mai Province

Name of Head of Project : Sangrawee Ananthapanit

The objectives of the study on Changing in the Meaning of Halal Food that Impact on the Eating Behavior of the Thai Muslim in Chiang Mai Province are study the meaning of halal food of muslim in Chiang Mai province and study the relationship between the meaning of halal food and the eating behavior of muslim in Chiang Mai province.

The population of the study is the 40 working muslims people in Chiang Mai province. This study used the structured interview in collecting data and used the theory of phenomenology in analyzed the result.

The result of the study are

1. The working muslims people in Chiang Mai gave the several meaning of halal food according to the several factors especially the occupation.
2. The eating behavior of them were varied according to their meaning of the halal food.

The suggestion

The research on the halal food is very essential in the Asian Community which muslim become the majority for the effective in the halal food industrial.

สำนักวิจัย

มหาวิทยาลัยพายัพ

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

50000

ง

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายอาหารฮาลาลที่มีผลต่อการบริโภคอาหารของชาวมุสลิม ในจังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จได้ เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาแนะนำ ความคิดเห็นและกำลังใจ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ภราดร สุรีย์พงษ์ ผู้วิจารณ์งานวิจัย

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รศ.บุษบา อารีย์ ผศ.ดร.สุชาติ เศรษฐมาลินี และ อาจารย์สละมัต สหมิตร คณะกรรมการการประเมินงานวิจัยฉบับ(ร่าง)

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.สุชาติ เศรษฐมาลินี อาจารย์ดร.ภราดร สุรีย์พงษ์ และอาจารย์สละมัต สหมิตร ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านในย่านมัสยิตบ้านฮ่อ มัสยิตข้างฝือก มัสยิตข้างคลาน และมัสยิตสันป่าฮ่อย ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ และทดลองใช้เครื่องมือวิจัย โดยเฉพาะคุณภัทรพงศ์ อิลลาชาญ ผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้รายงานการวิจัยของผู้วิจัยสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยพายัพที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย และบุคลากรของสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพทุกท่าน โดยเฉพาะคุณ กัญญารัตน์ เอี่ยมอัมพร ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานจนการดำเนินการวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ศักดิ์ชาย อนันตพานิช ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน กระตุ้น เตือน และเป็นกำลังใจตลอดมาให้ผู้เขียนจัดทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้

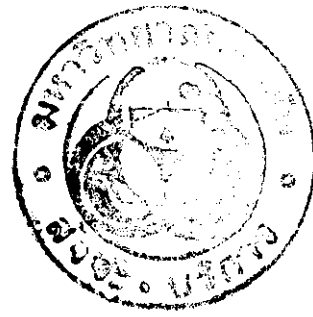
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงระวี อนันตพานิช

มิถุนายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
คำถามวิจัย	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม	5
2.2 แนวคิดเรื่องฮาลาล	6
2.3 แนวคิดเรื่องฮารอม	10
2.4 ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	13
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
2.6 อาหารเพื่อสุขภาพกับอาหารฮาลาล	23

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
3.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	29
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิจัย	32
4.1 ผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคล	32
4.2 ผลการวิจัยการปฏิบัติศาสนกิจ	34
4.3 ผลการวิจัยเกี่ยวกับการถือศีลอด	35
4.4 ผลการวิจัยเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพและอาหารฮาลาล	36
4.5 พฤติกรรมการบริโภคอาหารของชาวมุสลิมจังหวัดเชียงใหม่	37
4.6 การให้ความหมายอาหารฮาลาลของชาวมุสลิมจังหวัดเชียงใหม่	40
4.7 อาหารเพื่อสุขภาพกับอาหารฮาลาล	47
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	49
5.1 การให้ความหมายอาหารฮาลาลตามแนวคิดปรากฏการณ์นิยม	49
5.2 การให้ความหมายอาหารฮาลาลตามแนวคิดเรื่องฮาลาล	50
5.3 การให้ความหมายอาหารฮาลาลตามแนวคิดเรื่องฮารอม	52
5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความหมายอาหารฮาลาล กับพฤติกรรมการบริโภค	53
5.5 อาหารเพื่อสุขภาพกับอาหารฮาลาล	54
ข้อเสนอแนะ	55
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	61
ประวัตินักวิจัย	64

สารบัญตาราง

	หน้า
4.1.1 ตารางแสดงอายุของกลุ่มตัวอย่าง	32
4.1.2 ตารางแสดงชาติพันธุ์ของกลุ่มตัวอย่าง	33
4.1.3 ตารางแสดงสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง	33
4.1.4 ตารางแสดงอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง	33
4.1.5 ตารางแสดงรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง	34
4.2.1 ตารางแสดงจำนวนครั้งของการละหมาดใน 1 วัน	34
4.3.1 ตารางแสดงการถือศีลอดของกลุ่มตัวอย่าง	35
4.4.1 ตารางแสดงความรู้และความสนใจเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ	36
4.4.2 ตารางแสดงความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสารเรื่องอาหารฮาลาล	36

สำนักวิจัย

มหาวิทยาลัยแพทย์

กำแพงเมือง จังหวัดเชียงใหม่

50000